

נר איש וביתו

Source Sheet by Rabbi Federgrun

Vancouver Torah Learning Centre

1. **שבת כ"א ב** .א.
 ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין
 ב"ש אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך וב"ה אומרים יום
 ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך

Shabbat 21b

The Sages taught in a *baraita*: **The basic mitzva of Hanukkah** is each day to have a **light** kindled by a **person**, the head of the household, for himself **and his household**. **And the mehadrin**, i.e., those who are meticulous in the performance of mitzvot, kindle **a light for each and every one** in the household. **And the mehadrin min hamehadrin**, who are even more meticulous, adjust the number of lights daily. Beit Shammai and Beit Hillel disagree as to the nature of that adjustment. **Beit Shammai say: On the first day one kindles eight** lights and, from **there on, gradually decreases** the number of lights until, on the last day of Hanukkah, he kindles one light. **And Beit Hillel say: On the first day one kindles one** light, and from **there on, gradually increases** the number of lights until, on the last day, he kindles eight lights.

2. **רש"י על שבת כ"א ב** .ב.
 נר איש וביתו - נר אחד בכל לילה ואיש וכל בני ביתו סגי להו בנר אחד:

Rashi on Shabbat 21b

A Candle for a Man and his House- One candle on each night; and for a man and his entire household it is sufficient to have one candle.

3. **משנה תורה, הלכות מגילה וחנוכה ד':א'** .ג.
 (א) כְּמָה נְרוֹת הוּא מְדַלֵּק בְּתַנְּקָה. מְצַוְתָהּ שִׁיְהִיָּה כָּל בֵּית וּבֵית מְדַלֵּק נֵר אֶחָד בֵּין שְׁהִיוּ אֲנָשֵׁי הַבַּיִת מְרַבִּין בֵּין שְׁלָא הָיָה בּוֹ אֶלָּא אֶדָם אֶחָד.

Mishneh Torah, Scroll of Esther and Hanukkah 4:1

(1) How many lights do you kindle on Chanukah? It is a commandment that one light be kindled in each and every house whether it be a household with many people or a house with a single person.

4. **שבת כ"ג א** .ד.
 אמר רב ששת אכסנאי חייב בנר חנוכה א"ר זירא מריש כי הוינא בי רב משתתפנא
 בפריטי בהדי אושפיזא בתר דנסיבי איתתא אמינא השתא ודאי לא צריכנא דקא
 מדליקי עלי בגו ביתאי:

Shabbat 23a

Rav Sheshet said: A guest is obligated in lighting the Hanukkah light in the place where he is being hosted. The Gemara relates that **Rabbi Zeira said: At first, when I was studying in the yeshiva, I would participate with *perutot*, copper coins, together with the host [*ushpiza*], so that I would be a partner in the light that he kindled. After I married my wife, I said: Now I certainly need not do so because they light on my behalf in my house.**

5. **ר"ן על הרי"ף שבת י.** .ה.
 אמר רב ששת אכסניא. אורח אף על פי שאין לו בית דלא תימא דין נר חנוכה כדין
 מזוזה דכל מי שאין לו בית פטור מן המזוזה.

Ran on the Rif (Shabbos 10a)

Rav Sheshes says a guest. A guest, even though he doesn't have a house. As one shouldn't say that the Mitzvah of lighting Chanukah candles are like the Mezuzah in that if one does not have a house then he is exempt from Mezuzah.

6. **שפת אמת מסכת שבת כא:** .ו.
 ויש לעיין אי המצוה נר אחד בבית כמו מזוזה וכמו נר שבת דכל שהדליק לשם שבת
 אף שהדליק מי שיהיה די ולפי זה אפשר דגם ב' בעלי בתים הדורים בבית אחד די להם
 בנר אחד והא דאושפיזא משתתף בפריטי יש לומר שהוא כדי לעשות המצוה בממונו
 אבל מדינא יוצא או נימא דהמצוה על כל אדם אלא דבעל הבית מוציא כל בני ביתו.

Sefas Emes Shabbos 21b

One has to consider: Is the Mitzvah to light one candle in the home just like Mezuzah and Shabbos candle lighting where one person lights for Shabbos and that suffices. According to this understanding, two families that live in one house can just light one candle. And, the need for a guest to include himself by paying a Perutah is for the purpose of performing a Mitzvah with his own money, but he has already fulfilled his obligation without it. Or, do we say that the obligation is on every person, and the head of the household fulfills the obligation for each individual.

7. **מגן אברהם תער"ז:א'** .ז.

(א) צריך הבע"ה להוסיף מעט שמן בשבילו (ב"ח אגודה)

Magen Avraham 677:1

The host has to add a little oil for the guest.

8.

מגן אברהם תערי"ז:ג'

ת.

(ג) לעצמו. והאידנא שמדליקין בפנים אפי' אורחים מדליקין

Magen Avraham 677:3

And nowadays that we light inside, even the guests light on their own.



Made with the Sefaria Source Sheet Builder
www.sefaria.org/sheets